

Bilag 1.**Grosserer-Societetets Komité.**

København, den 13. December 1912.

Som det vil være i det kgl. Ministeriums Erindring har Komiteen alt tidligere henledet Regeringens Opmærksomhed paa Ønskeligheden af, at Danmark i Tide forberedte sig paa ogsaa for sit Vedkommende at være med til at udnytte de store Chancer, som den rivende økonomiske Udvikling paa Balkanhalvøen i stigende Grad frembyder. I hastigt voksende Omfang har Stater som Bulgarien, Rumænien og Serbien vist sig at blive et frugtbart Felt for europæisk Foretagelse og Kapital, og til at deltage i Exploiteringen af dette endnu saa langt fra opdyrkede Felt har det endvidere vist sig, at netop smaa neutrale Stater snarest maa siges at have et vist Forspring — i hvilken Henseende man navnlig har peget paa Belgiens overordentlige lærerige Eksempel.

Det var da under Hensyn hertil, at Komiteen i December 1909 tilraadede, at den ene af de to Handelsattachéer, som Lov Nr. 123 af 27. Maj 1908 havde skaffet Handelsstanden, blev anvendt til en diplomatisk-konsulær Mission paa Balkanhalvøen — og det var ligeledes ud fra samme Hensyn, at Komiteen samme Aar, da der var Tale om Oprettelsen af Konsulatet i Jerusalem, greb Lejligheden til at paapege det uheldige i, at det i Konstantinopel er det svenske Gesandtskab, som varetager Danmarks Interesser, som netop her ubetinget burde have „en selvstændig Repræsentation“.

Havde imidlertid disse Hensyn deres gode Berettigelse forinden Balkan-krigen, saa faar de af Komiteen hævdede Betragtninger dobbelt Vægt, efter at denne Krig er afsluttet. Saa snart Freden er sluttet — og som det synes paa et Grundlag, hvorved den økonomiske og territoriale Magtfordeling paa Balkan forskydes stærkt til Gunst for de Stater, der aabenbart har rigere Udviklingsmuligheder end Tyrkiet — tør man med Sikkerhed vente et betydeligt Opsving i Forretningslivet paa Balkan og dermed en Mangedobling af de tidligere paapegede Chancer. Rimeligvis vil endog selve Tyrkiet blive tvunget ind paa mere moderne Arbejdsmaader i sin Administration saavel af sit lille-asiatiske som af sit europæiske Landomraade, og som Følge af Tyrkiets letforstaaelige Mistænksomhed overfor Stormagterne gælder det i endnu højere Grad her end for de kristne Balkanstaters Vedkommende, at de smaa neutrale Stater vil have et naturligt Forspring i Konkurrencen. Endelig bliver det frugtbare Makedonien først nu for Alvor inddraget under tidssvarende Kultur-Udnyttelse, hvad der vel i hvert Fald delvis ogsaa vil kunne siges om Albanien.

Disse nye Udsigter, som herved aabner sig, bringer derfor ganske naturligt Komiteen til paa ny at rette en indtrængende Henstilling til det kgl. Ministerium om Skabelsen af en diplomatisk eller konsulær Repræsentation for Danmark paa Balkanhalvøen. En saadan Repræsentant maatte vel i første Række sætte sig ind i de forskellige Markeders Ejendommeligheder og saaledes i alt Fald til en Begyndelse nærmest have Karakteren af, hvad Komiteen tidligere har benævnt en „Rejsekonsul“. Hvor senere dennes Hovedsæde maa blive ligesom Ordningen af de andre herhenhørende Forhold, skal man selvfølgelig ganske henstille til det kgl. Ministeriums nærmere Overvejelse, idet man i øvrigt formoder, at den heromhandlede Opgave — hvad der af Hensyn til Vigtigheden af Sagens hurtige Gennemførelse vilde have sin Betydning — vil kunne løses indenfor Rammerne af de Bevillinger, som ved ovennævnte Lov af 27. Maj 1908 om Diplomati- og Konsulatvæsen er stillet til det høje Ministeriums Raadighed.

P. K. V.

sign. H. Klitgaard.

Georg Qvistgaard.

Til Udenrigsministeriet.